

7. Sputnik

Syksyllä 1957 Neuvostoliitto laukaisi avaruuteen maailman ensimmäisen satelliitin eli tekokuun. Sen nimi oli Sputnik.

Seuraavana päivänä Sputnik nähtiin taivaalla jopa paljain silmin tai pienen kiikarin tai kaukoputken avulla.

Kaikki halusivat nähdä sen.

Kun ilta hämärtyi, taivaalla näkyi liikkuva valo, joka ei ollutkaan lentokone vaan kaukana avaruudessa kiertävä alumiinipallo.

Sputnik oli halkaisijaltaan vain vähän päälle puoli metriä ja siinä oli neljä pitkää antennia. Se kiersi maata lähimmillään noin 200 km korkeudessa.

Laika-koira postimerkissä

Yhteen kierrokseen maapallon ympäri
se tarvitsi aikaa hieman yli puolitoista tuntia.

Kuukautta myöhemmin Neuvostoliitto
laukasi taivaalle paljon isomman Sputnik 2:n.
Sen kyydissä matkasi avaruuteen
maailman kuuluisin koira,
kadulta löytynyt sekarotuinen Laika.
Laikan avulla arvioitiin, voisiko ihminen
joskus selviytyä avaruuden olosuhteissa.
Radioteitse saatiin tietoa koiran
verenpaineesta ja sydämen lyönneistä.
Satelliitti kuitenkin kuumeni liikaa.
Siksi Laika kuoli avaruudessa.

Neuvostoliiton Sputnik-kokeilut
innostivat Yhdysvaltoja perustamaan
oman avaruusohjelmansa.
Sitä hoitaa virasto nimeltä NASA.

Vuosi ensimmäisen Sputnikin lennon jälkeen
Suomessa otettiin käyttöön ensimmäinen tietokone.

Keskustele

*Muistatko Sputnikin lennon?
Katselitko sitä taivaalta?*

Sputnik

Kysymyksiä

Muistatko Sputnikin lennon?

Katselitko sitä taivaalta?

Mitä ajattelit avaruusaluksista?

Uskoitko silloin, että ihminen voisi joskus lentää kuuhun?

Mitä mieltä olet avaruuden valloittamisesta?

Uskotko, että avaruuden muilla planeetoilla on elämää?

Kuinka kauaksi uskot ihmisen avaruudessa vielä pääsevän?

Haluaisitko sinä mukaan avaruuslennolle?

Uskotko, että joku ihminen vielä asuu toisella planeetalla?

Katso

Elävä arkisto: Hae ”Sputnik taivaalla 1957”. (2 min video)

Kuuntele

Elävä arkisto: Hae ”NL otti johdon avaruuskisan alkutaipaleella”. (8 min audio)

Elävä arkisto: Hae ”1950-luvun avaruushaaveista tuli äkkiä totta”. (16 min audio)

Elävä arkisto: Hae ”Koirat olivat koekaniineja avaruustutkimuksessa”. (6,5 min audio)

Hakusanat

Sputnik, Laika, avaruustutkimus, satelliitti